

Joensuun kaupungin edustajien nimeäminen Pohjois-Karjalan biosfäärialueen työvaliokuntaan ja ohjausryhmään

KH 27.09.2021 § 389
2333/00.00.01.01.02/2021

Pohjois-Karjalan ELY-keskus pyytää Joensuun kaupunkia nimeämään edustajan Pohjois-Karjalan biosfäärialueen työvaliokuntaan ja ohjausryhmään toimikaudeksi 1.1.2022-31.12.2023. Kaupunki voi valita yhden henkilön edustamaan molemmissa toimielimissä tai tahtäviin voidaan valita eri henkilöt.

Biosfäärialueet

Biosfäärialueet muodostavat UNESCO:n MaB-ohjelman (Man and the Biosphere) kautta maailmanlaajuinen kestävä kehityksen malli- ja kokeilualueverkoston. Biosfäärialuetoiminta on aloitettu 1970-luvun alussa ja nykyisin ohjelmaan kuuluu 714 aluetta 129 maassa. Biosfäärialueverkosto sisältää maailman merkittävimmät ja monimuotoisimmat luonnonalueet eri kasvillisuusvyöhykkeiltä (mm. Galapagossaaret, Usambaran ja Kongon sademetsät, Yellowstonen kansallispuisto, Amurin tiikerin asuinalueet jne.), mutta myös tiheästi asuttuja alueita, jotka liittyvät arvokkaaseen luontoon. Havumetsävyöhykkeellä biosfäärialueita on vähän. Suomessa alueita on kaksi, Pohjois-Karjalan ja Saaristomeren biosfäärialueet.

Biosfäärialueet ovat kestävä kehityksen mukaisen aluekehityksen kokeilu- ja mallialueita sekä kansainvälisen yhteistyön erityisalueita. Biosfäärialueiden kunnianhimoisen tavoite on (Lima Action Plan 2016 ja MaB Strategy 2015–2025), että biosfäärialuejärjestelmä on toiminnallinen ja merkittävä osa YK:n globaaleja kestävä kehityksen tavoitteita (Sustainable Development Goals 2030).

Biosfäärialuetoiminta on yhteistoimintaa, joka perustuu vahvaan kumppanuuteen ja osaamisen sekä tahdon keskittämiseen yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kumppanuuksissa keskeisiä ovat yliopistot ja muut oppilaitokset, keskeiset yritykset, hallinto ja paikalliset asukkaat. Biosfäärialuetoiminta tarjoaa neutraalin yhteistyöfoorumin asioiden edistämiseksi. Toiminnassa keskeiset asiat ovat merkittäviä sekä paikallisesti että kansainvälisesti. Biosfäärialuetoiminnan keskeisimmät voimavarat ovat yhteiset tavoitteet ja tahto tehdä yhteistyötä, koska biosfäärialueet perustuvat useimmissa maissa hallinnollisten määräysten sijasta vapaaehtoiseen yhteistyöhön.

Pohjois-Karjalan biosfäärialue - UNESCO:n kestävä kehityksen yhteistyöalue

Pohjois-Karjalan biosfäärialue on perustettu jo 1992, mutta toiminta on ollut vuoteen 2004 asti vailla selkeää hallinnollista pohjaa. Ympäristöministerin päätös siirsi selkeästi vastuun Pohjois-Karjalan ympäristökeskukselle. Biosfäärialue on vuosien mittaan toiminut monissa paikallisen ja kansainvälisen tutkimuksen ja kehittämisen hankkeissa ja on tunnettu mm. EuroMaB-alueella (EuroMaB-alueeseen kuuluvat USA, Kanada, Eurooppa, Itä-Eurooppa ja Venäjä). Toiminta perustuu kumppanuuksiin ja hanketyöskentelyyn, jotka tuovat sekä näkyvyyttä ja vaikuttavuutta kaikilla toiminnan tasoilla.

Pohjois-Karjalan biosfäärialueen toiminnan painopisteet on määritelty siten, että ne tukevat maakunnan kehittämistä, ovat ympäristön kannalta tärkeitä ja korostavat maakunnan omaleimaisuutta. Ihmisen toimien ja ympäristön suhteiden koko kirjo voidaan nähdä ja hahmottaa helpoimmin suhteuttamalla ne puolueettomasti maakunnassa tärkeisiin asioihin. Pohjois-Karjalan biosfäärialuetta katsellaan kestävä kehityksen, matkailun sekä ympäristötietoisuuden kautta. Kaikki nämä kysymykset ovat merkittäviä myös kansallisesti ja kansainvälisesti.

Pohjois-Karjalan biosfäärialueen työvaliokunta ja ohjausryhmä sekä niiden tehtävät

Ympäristöministeriön kirjeen (Dnro YM6/01/2003) mukaan Pohjois-Karjalan ympäristökeskus (nykyisin Pohjois-Karjalan ELY-keskus) on biosfäärialuetoiminnasta Pohjois-Karjalassa vastaava viranomainen. ELY-keskus kutsuu jäsenet biosfäärialuetta ohjaaviin alueellisiin ryhmiin.

Biosfäärialuetoiminnan ohjauksesta vastaavat yhdeksänjäseninen työvaliokunta sekä neuvottelukunnan tyyppinen ohjausryhmä, jotka edustavat sekä aluetta (biosfäärialueen kunnat, maakuntaliitto, muu hallinto) että toiminnan keskeisiä sisältöjä (toimijat monipuolisesti ml. tutkimus ja elinkeinoelämä, ja matkailu sekä ympäristökasvatus).

Työvaliokunnan tehtävänä on

- ohjata biosfäärialueen käytännön toimintaa
- valmistella biosfäärialueen aloitteita ja esityksiä
- toimia biosfäärialueen rajapintana julkisuuteen (erilliset hankkeet voivat esiintyä omissa nimissään)
- valmistella ohjelma kerran vuodessa pidettävään ohjausryhmän kokoukseen ("biosfäärialuefoorumi")
- vahvistaa yhteistoimintaa sekä alueella, kansallisesti että kansainvälisesti
- toimia yhteistyössä Suomen kansallisen MaB-komitean kanssa
- toimia yhteistyöelimenä paikallisten toimijoiden välillä

Työvaliokunta kokoontuu neljästä kuuteen kertaa vuodessa, ja sen sihteerinä toimii biosfäärialueen päätoiminen koordinaattori. Työvaliokunta voi kutsua kokouksiinsa asiantuntijoita.

Ohjausryhmä

- kokoontuu kerran vuodessa keskustelemaan alueellisista asioista ja linjaratkaisuista
- kokoontuu vuorovuosin biosfäärialueen kunnissa
- on yhteydenpidon, ideoinnin ja tiedotuksen kanava
- saa työvaliokunnan pöytäkirjat ja voi kommentoida niitä
- pidetään tietoisena biosfäärialueen merkittävistä tapahtumista, hankkeista jne.
- vahvistaa yhteistoimintaa sekä alueella, kansallisesti että kansainvälisesti

Ohjausryhmän sihteerinä toimii Pohjois-Karjalan biosfäärialueen päätoiminen koordinaattori. Ohjausryhmän jäsenille ei makseta kokouspalkkioita eikä muita korvauksia.

Valmistelija: hallintojohtaja

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:

Kaupunginhallitus päättää

nimetä Joensuun kaupungin edustajaksi

Pohjois-Karjalan biosfäärialueen työvaliokuntaan ympäristönsuojelupäällikkö Jari Leinosen ja hänen varahenkilökseen ilmastokoordinaattori Kukka-Maaria Hamusen ja

Pohjois-Karjalan biosfäärialueen ohjausryhmään kansliapäällikkö Jenni Jokelan.

Päätös:

Hyväksyttiin yksimielisesti.